

INFORMACIJA
o provođenju Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca
javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu

Bihać, februar 2024. godine

Sadržaj

I	Uvod.....	3
	<i>Cilj izrade Informacije.....</i>	<i>3</i>
II	Provedba Zakona	4
	<i>Godišnje prijavljivanje imovine.....</i>	<i>4</i>
	<i>Provjere imovine</i>	<i>4</i>
	<i>Prikupljanje podataka od nadležnih institucija</i>	<i>6</i>
	<i>Analiza izvršene provjere podataka o imovini nosioca javne funkcije</i>	<i>6</i>
	<i>Izvještaj o izvršenoj provjeri.....</i>	<i>7</i>
III	Završna izlaganja i preporuke za unapređenje.....	7

I Uvod

Skupština Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština) donijela je dana 25.02. 2021. godine Zakon o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj: 7/21) u daljem tekstu: Zakon). Zakon nije propisivao kaznene odredbe za postupanje suprotno odredbama Zakona, te su odredbe koje su se odnosile na imenovanje sekretara Ureda za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Ured) bile suprotne odredbama Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu u skladu sa kojim se trebao provesti izbor i imenovanje sekretara. Naime, dana 18.01. 2022. godine donesene su izmjene i dopune Zakona, kojim je olakšana procedura uspostavljanja Ureda za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Ured), brisani su nosioci pravosudnih funkcija na koje se ovaj Zakon odnosio u prvom tekstu, uveden je institut bliskog srodnika te kaznene odredbe. Nadalje, u junu mjesecu 2023. godine, donesene su izmjene Zakona koje se odnose na uvjete za poziciju sekretara, odnosno odredbe su usklađene sa odredbama Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu.

Kako je propisano samim Zakonom, Ured je nadležan za provođenje istog, što podrazumijeva ovlaštenje za prikupljanje, provjeru i obradu podataka o imovini nosioca javnih funkcija, te uspostavljanje i vođenje Registra podataka o imovini (u daljem tekstu: Registar).

Nadležnosti po osnovu ovog Zakona bile su povod za donošenje Uredbe o osnivanju Ureda za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 20/22).

Ured vrši prijem prijava podataka o imovini nosioca javnih funkcija, unošenje i ažuriranje podataka o imovini u Registar, te njihovo čuvanje i uništavanje u rokovima i na način predviđen Zakonom.

Prijava podataka o imovini se vrši isključivo na propisanom Obrascu prijave imovine koji je sastavni dio i prilog Zakona.

Osnovni cilj Zakona je transparentnost i javna kontrola rada nosioca javnih funkcija, te sprečavanje njihovog koruptivnog djelovanja i nezakonitog bogaćenja.

Cilj izrade Informacije

Ured najmanje jednom godišnje, u skladu sa članom 7. Zakona, podnosi Informaciju Skupštini, kojom zastupnike najvišeg zakonodavnog organa u Unsko-sanskom kantonu upoznaje sa radom Ureda na provođenju ovog antikorupcijskog Zakona. Ova, prva po redu Informacija obuhvata aktivnosti koje se odnose na provođenje Zakona iz nadležnosti Ureda za prošlu godinu, te informiše skupštinske zastupnike o do sada poduzetim aktivnostima, prikupljenim podacima i informacijama, kao i o uočenim problemima sa kojim se Ured susreće pri provedbi Zakona, a u skladu sa nadležnošću utvrđenom ovim Zakonom. Ove informacije Ured objavljuje na svojoj web stranici.

Članom 7. Zakona, propisano je da Skupština prati rad Ureda, razmatra informacije Ureda, te druga pitanja oko provođenja ovog Zakona.

U skladu sa navedenim članom Zakona, Skupština se ne smije miješati u rad Ureda, niti tražiti informacije o pojedinačnim slučajevima. Također, za potrebe praćenja nadzora nad ovim Zakonom, Skupština može zatražiti posebne izvještaje o aktivnostima iz nadležnosti Ureda.

Kako je Zakon stupio na snagu u februaru 2021. godine, te je sa primjenom otpočeto od januara 2024. godine, sada se već formira jasnija slika o tome koji su najznačajniji problemi u njegovom provođenju. Nadalje, Informacija Ureda treba da sadrži statistički obrađene podatke o imovini i to: ukupnu vrijednost imovine i imovinskih prava nosioca javnih funkcija, rukovodećih državnih službenika ili drugog lica iz člana 1. ovog Zakona, odvojeno prema nivoima vlasti; uvećanu vrijednost imovine koja je nastala u izvještajnom periodu na imovini iz tačke a) ovog stava; vrijednost evidentiranih poklona u izvještajnom periodu; nesrazmjer imovine, odbijanja dostavljanja ili dostavljanja netačnih ličnih podataka, u slučaju da iste utvrde nadležni organi u izvještajnom periodu; izrečene prekršajne kazne, podnesene prijave nadležnom tužilaštvu.

II Provedba Zakona

Zakon je članom 7. propisao obavezno vođenje Registra ličnih podataka o imovini i postupku provjere imovine nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu. Na sjednici održanoj dana 02.06. 2022. godine Vlada Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu Vlada) je donijela Uredbu o uspostavljanju i vođenju Registra ličnih podataka o imovini i postupku provjere imovine nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 20/22) (u daljnjem tekstu: Uredba).

Članom 25. i 26. Uredbe je utvrđena nadležnost Ureda da izdavanjem prekršajnog naloga kazni nosioce javnih funkcija za kršenje obaveza utvrđenih Zakonom i to ukoliko kasne sa godišnjim prijavljivanjem imovine, ne prijave imovinu prilikom preuzimanja dužnosti, ne prijave imovinu poslije završetka javne funkcije ili ne prijave imovinu na zahtjev Ureda.

Ured je u skladu sa članom 28. izradio vlastiti obrazac prekršajnog naloga i dostavio ga na odobrenje Federalnom ministarstvu pravde u skladu sa članom 55. stav (7) Zakona o prekršajima te dobio odobrenje nadležnog ministarstva.

Godišnje prijavljivanje imovine

Jedna od najvažnijih aktivnosti u provedbi Zakona je godišnje prijavljivanje imovine, koje su svi nosioci javnih funkcija i rukovodeći državni službenici u Unsko-sanskom kantonu, a na osnovu člana 10. Zakona, obavezni da izvrše od 1. do 31. januara.

Provjere imovine

Ono što Zakon čini jedinstvenim je i činjenica da predviđa institut provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu. Uredba u članu 17. stav (5) propisuje obavezu Ureda da donese Plan provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu (u daljem tekstu: Plan provjera), u periodu od 1. do 31. januara za svaku kalendarsku godinu. U skladu s tim, Ured će kroz Plan provjera, utvrditi da se provjere i

kontrolišu podaci o imovini, izvorima i vrsti prihoda kojim je ta imovina kupljena, kao i poklona koje su za vrijeme obavljanja dužnosti nosioci javnih funkcija primili, u tri faze:

1. Kontrola dostavljenih obrazaca;
2. Redovne provjere podataka o imovini i poklonima nosioca javnih funkcija;
3. Vanredne provjere podataka o imovini i poklonima nosioca javnih funkcija.

Ured je donio svoj Plan provjera.

Prva faza predstavlja zapravo provjeru svake prijave imovine, koju Ured zaprimi, u cilju utvrđivanja postojanja ili nepostojanja materijalnih grešaka ili pogrešno popunjenih prijava. U slučaju utvrđivanja materijalne greške, greške u popunjavanju ili nepotpune prijave, obavještava se podnositelj prijave o uočenim nedostacima, te mu se ostavlja rok od 15 dana od dana primanja obavještenja da prijavu ispravi ili dopuni.

Redovne provjere podataka o imovini i poklonima nosioca javnih funkcija vrše se metodom slučajnog odabira, s tim da se ne može vršiti redovna provjera podataka o imovini i poklonima jednog nosioca javne funkcije više puta, ukoliko prethodno nisu svi nosioci javnih funkcija obuhvaćeni provjerom. Ured je na osnovu člana 17. stav (3) Uredbe dužan da u toku svake kalendarske godine izvrši provjeru podataka o imovini i poklonima, izvorima i vrsti prihoda kojim je imovina kupljena za najmanje 200 nosioca javnih funkcija.

Vanredne provjere podataka o imovini i poklonima nosioca javnih funkcija vrše se po službenoj dužnosti, na osnovu:

- a) obrazložene prijave drugog organa ili institucije, fizičkog ili pravnog lica (uključujući i sredstva informisanja) o netačnosti navoda u prijavi određenog nosioca javne funkcije;

Ured je dužan da u toku svake kalendarske godine izvrši provjeru podataka o imovini i poklonima za najmanje 200 nosioca javnih funkcija, u skladu sa članom 17. stav (3) Uredbe. Redovne provjere podataka o imovini i poklonima nosioca javnih funkcija vrše se metodom slučajnog odabira, s tim da se ne može vršiti redovna provjera podataka o imovini i poklonima jednog nosioca javne funkcije više puta, ukoliko prethodno nisu svi nosioci javnih funkcija obuhvaćeni provjerom. Sekretar Ureda donosi rješenje kojim ovlašćuje službeno lice Ureda da vodi postupak provjere podataka o imovini i poklonima nosioca javnih funkcija, u kojem navodi obim i mjeru njegovih ovlaštenja, obaveza i subjekte konkretne provjere. Ovlašteno lice Ureda, neposredno nakon ovlaštenja da vodi postupak provjere, preduzima radnje prikupljanja isprava i dokaza o vlasništvu nad nepokretnom imovinom koja je predmet provjere, nad pokretnim stvarima koje podliježu registraciji nadležnih organa i pokretnim stvarima u vrijednosti većoj od 5.000 KM, provjeri isprava i dokaza o prihodima, rashodima i finansijskim obavezama subjekta provjere. Također, provjerom se prikupljaju podaci o dionicama, akcijama, obveznicama i udjelima u pravnim licima i drugim vrijednosnim papirima subjekta provjere, prihodima od finansijskog kapitala, autorskih, patentnih i sličnih prava intelektualne svojine, depozitima u bankama i drugim finansijskim organizacijama i sl.

Prikupljanje podataka od nadležnih institucija

Ovlašteno lice Ureda prikuplja podatke o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu, na način da upućuje dopise organima i institucijama koje u svojoj nadležnosti vode evidencije o tim podacima. Da se radi o veoma kompleksnom i često dugotrajnom procesu dovoljno je navesti da će se Ured u provođenju ovih aktivnosti obraćati matičnim uredima (izvodi iz matičnih knjiga), mjesno nadležnim sudovima (zemljišnoknjižnim odjeljenjima) ili Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove RS, nadležnom ministarstvu unutrašnjih poslova, Registru vrijednosnih papira FBiH, Centralnoj banci BiH, Poreznoj upravi FBiH, Institutu za intelektualno vlasništvo BiH, komercijalnim bankama koje posluju na teritoriji BiH, te ostalim nadležnim institucijama. Također, u ovim postupcima Ured utvrđuje i činjenice koje se odnose na bliske srodnike nosilaca javnih funkcija, onako kako je to propisano Zakonom, odnosno Uredbom. *Naime, to znači da se ne radi samo o 200 nosioca javnih funkcija, nego i bliskim srodnicima, što znači da će broj provjera biti daleko veći.*

Analiza izvršene provjere podataka o imovini nosioca javne funkcije

Nakon okončanja postupka prikupljanja isprava i dokaza o vlasništvu nad imovinom nosioca javne funkcije koja je predmet provjere, izvorima i vrsti prihoda kojima je imovina kupljena, provjerom isprava i dokaza o приходima, rashodima i finansijskim obavezama subjekta provjere, službeno lice Ureda pristupa analizi prikupljene dokumentacije. U ovoj analizi prikupljeni podaci o imovini dodatno se upoređuju sa podacima koje je nosilac javne funkcije naveo u Obrascu prijave imovine, te u zavisnosti od rezultata ove uporedbe, Ured preduzima Zakonom predviđene naredne radnje i aktivnosti u ovom procesu.

Ovu uporednu analizu vršit će Kolegij Ureda, koji uz ovlašteno lice koje je rješenjem ovlašteno da vodi postupak provjere, čine još najmanje dva zaposlenika Ureda koji rade postupke provjere podataka o imovini. O radu Kolegija vodi se zapisnik koji potpisuju svi članovi Kolegija.

Ukoliko se utvrdi da je nosilac javne funkcije u svojoj prijavi imovine naveo sve podatke o imovini, te da provjerom nije utvrđeno da postoji neka imovina koja nije navedena u prijavi, to se navodi u Izvještaju o provjeri, a također se šalje i Obavještenje nosiocu javne funkcije/subjektu provjere da su njegovi podaci o imovini bili predmet provjere Ureda i da nisu utvrđene nikakve nepravilnosti. Također, istim aktom se traži da, u roku od 15 dana od prijema akta, nosilac javne funkcije čija je imovina bila predmet provjere dostavi svoj stav/izjašnjenje o provedenom postupku provjere.

U slučaju kada bude utvrđen nesklad između prijavljene imovine i činjenica utvrđenih postupkom provjere, a prije formalnog okončanja provjere, ovlašteno lice Ureda dužno je omogućiti subjektu provjere da se da u roku od 15 dana od prijema akta izjasni o svim činjenicama i okolnostima relevantnim za provjeru.

Izvještaj o izvršenoj provjeri

Ovlašteno lice Ureda provjeru završava sačinjavanjem izvještaja o izvršenoj provjeri podataka o imovini i poklonima, izvorima i vrsti prihoda kojom je imovina kupljena. U slučaju da provjerom nije uočena nesrazmjera između podataka o imovini koje je Ured prikupio i podataka koje je nosilac javne funkcije naveo u Obrascu prijave imovine, kao i u slučaju da ne postoji osnov sumnje u pogledu istinitosti podataka o imovini nosioca javne funkcije, sačinjeni izvještaj se ulaže u personalni dosje nosioca javne funkcije, te se provjera smatra okončanom.

U slučaju da je provjerom utvrđena nepodudarnost podataka koje je nosilac javne funkcije naveo u Obrascu prijave imovine i podataka koje je Ured, u postupku provjere, prikupio, Ured sačinjeni izvještaj, sa svim prikupljenim ispravama i dokazima, prosljeđuje na postupanje nadležnom tužilaštvu. U slučaju da se utvrdi nesrazmjer između prihoda i imovine, ukoliko postoji osnova sumnje u istinitost podataka u prijavi imovine ili zakonitosti načina na koji je imovina stečena, Ured će o tome obavijestiti nadležno tužilaštvo, porezne ili druge organe, a uz obavijest će poslati svu prikupljenu dokumentaciju, popunjene obrasce prijave imovine od strane subjekta provjere, njegovo izjašnjenje i Izvještaj o izvršenoj provjeri (fotokopije). Ukoliko utvrđena povreda sadrži obilježja krivičnog djela, Ured će nadležnom tužilaštvu podnijeti krivičnu prijavu, s obzirom da Obrazac prijave imovine ima status službene isprave u skladu sa Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine.

U slučaju da je provjerom utvrđena neka od ranije pomenutih nepodudarnosti između podataka koje je nosilac javne funkcije naveo u Obrascu prijave imovine i podataka koje je Ured u postupku provjere prikupio, Ured je, nakon prosljeđivanja obavijesti ili krivične prijave nadležnom tužilaštvu, poreznim i drugim organima, završio postupak provjere imovine. Ured će tražiti da ga tužilaštvo, porezni i drugi organi obavijeste o poduzetim radnjama u svakom konkretnom slučaju, a naročito u predmetima u kojima je podnio krivične prijave nadležnom tužilaštvu.

III Završna izlaganja i preporuke za unapređenje

Iz prethodno izloženog jasno je da sami proces uspostave Ureda za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona traje od 2021. godine odnosno od donošenja Zakona.

Sekretar Ministarstva pravosuđa i uprave je od strane Vlade Unsko-sanskog kantona ovlašten da pored svojih poslova obavlja i poslove v.d. sekretara Ureda za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona. Od dana datog ovlaštenja v.d. sekretara je otpočeo sve aktivnosti na uspostavi Ureda, a to su:

- registracija ureda, prijava kod nadležnih institucija, izrada pečata,
- pronalaska kancelarija,
- učešće u uzradi Strategije za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona,
- uspostavljanja saradnje sa drugim institucijama,
- imenovanje kontakt tački ispred institucija,
- održavani sastanci,
- edukacije sa kontakt tačkama,
- izrađen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ureda upućen na saglasnost Vladi

- planiranje budžeta za rad Ureda za 2023. i 2024. godinu,
- donijeto Uputstvo za popunjavanje obrasca imovine,
- urađen obrazac prijave poklona i donijeto Uputstvo o popunjavanju obrasca prijave poklona,
- izrađena Odluka o uspostavljanju registra imenovanih lica na području kantona koji mora biti informatički povezan sa registrom imovine nosioca javnih funkcija,
- izrađeno Uputstvo za popunu obrasca imenovanih lica na području USK-a,
- izrađena web stranica Ureda sa registrima zajedno sa Misijom OSCE-a u BiH koja je i finansirala sami projekat,
- izrađen prekršajni obrazac naloga i upućen na odobrenje Federalnom ministarstvu pravde, (odobreno)
- dobijena saglasnost Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH za uspostavljanje Registra imovine i Registra poklona,
- donesen Plan provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu,
- upoznata javnost sa radom Ureda,
- upućen na sjednicu Vlade Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na tekst Izjave o nepokretanju aktivnosti sticanja imovine po završetku javne funkcije, mandata po bilo kojem osnovu, odnosno postavljenja na drugo radno mjesto ili prestanka radnog odnosa,
- učešće u radnoj grupi za izradu Strategije za borbu protiv korupcije 2024.-2028. BiH i Akcionog plana za provođenje Strategije, (imenovalo Vijeće ministara BiH),
- učešće na edukacijama,
- obezbijedena oprema za rad od strane Američke ambasade u BiH i Misije OSCE-a u BiH,
- upućena molba prema Američkoj ambasadi za donaciju dodatne opreme,
- zaprimljeno za 2023. godinu 162 akta kroz knjigu protokola na koje je uredno odgovoreno,
- otvoren Ured sredinom oktobra 2023. godine, (pripremljeno otvorenje, prisustvovala najviše zvanice),
- imenovan sekretar Ureda 19.01.2024. godine, međutim ne može preuzeti dužnost do usvajanja Budžeta USK-a.

Također, smatramo bitnim naglasiti da je do dana dostavljanja ove Informacije zaprimljenja 921 koverta sa prijavama imovine. Koverta još nisu otvorene, iste se nalaze u prostorijama ureda u sefu gdje su osigurane u skladu sa članom 14. Uredbe. Analizi dostavljenih prijava će se pristupiti nakon što se zaposli osoblje Ureda. Nakon analize pristupit će se unosu podataka u elektronski registar koji će biti javno dostupan.

Objava podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu u Registru podataka o imovini, između ostalog omogućit će svim zainteresiranim građanima da

reaguju u slučaju da imaju saznanja da se objavljeni podaci ne podudaraju sa stvarnim stanjem. Ovako transparentni, na jednom mjestu dostupni podaci o imovini, doprinijet će da se na javnim funkcijama u budućnosti nalaze samo visokomoralni ljudi, koji nemaju problem sa objavljivanjem podataka o njihovim primanjima i imovini, jer su sigurni u zakonitost njihovog sticanja. Registar imovine nije objavljen zbog kašnjenja sa implemetacijom Zakona. Ured nije uspostavljen neposredno nakon donošenja Zakona. Ured je uspostavljen u formalno pravnom i tehničkom smislu ali nije kapacitiran. Bitno je naglasiti da su stvoreni svi preduslovi za unošenje podataka u Registar imovine, međutim isti se prvo mora kapacitirati, odnosno uposliti lica koja će raditi na provođenju Zakona.

Provedba Zakona predstavlja veliki izazov za Ured, budući da kontinuirano zaprimamo obrasce prijave imovine.

Ured će raditi na uspostavljanju svog Informacionog jedinstvenog antikoruptivnog sistema.

Kako je već ranije navedeno, Zakon je stupio na snagu u februaru 2021. godine, te još uvijek nije došlo do njegove potpune implementacije i do danas nemamo funkcionalan Ured, trenutno samo kancelarije bez zaposlenika, a koje su opremljene zahvaljujući našim donatorima Američkoj ambasadi u BiH i Misiji OSCE-a u BiH. Naime, u budućem periodu treba stvoriti pretpostavke za potpunu i efikasnu provedbu Zakona na način da će se Ured prvo kapacitirati te obezbijediti edukacije zaposlenika na provedbi Zakona.

PO OVLAŠTENJU
VLADE UNSKO-SANSKOG KANTONA
v.d. sekretar
Adela Tabaković, dipl.pravnik

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko - sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ br. 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 17. redovnoj sjednici održanoj dana 30.04.2024.godine, Skupština Unsko-sanskog kantona donosi:

ZAKLJUČAK

Član 1.

Prihvata se Informacija o provođenju Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu.

Član 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko – sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-311/24
Bihać, 30.04.2024.godine

